

Mammacare

Chirurgie

Borstkanker: opname en operatie

Lumpectomie

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

De operatie

De informatie in dit boekje is gericht op een opname voor een operatie in verband met borstkanker.

De behandeling van borstkanker bestaat meestal uit een operatie. Soms wordt de operatie voorafgegaan of gevolgd door bestraling en/of behandeling met medicijnen. Het doel van de operatie is om het tumorweefsel uit de borst weg te halen.

Welke operatieve behandeling bij u tot de mogelijkheden behoort, zal uw chirurg uitgebreid met u bespreken. De chirurg zal u een borstsparende operatie of een verwijdering van de borst adviseren afhankelijk van het type en de grootte van de tumor. Als beide operaties mogelijk zijn maakt u zelf de keuze. Als de chirurg u de keuze stelt is de kans op genezing in beide gevallen even groot. Het is belangrijk dat u rustig de tijd neemt voor deze beslissing en u goed laat informeren.

Tijdens deze operatieve ingreep wordt er soms ook middels een lymfeklieronderzoek (de zogenoemde schildwachtklierprocedure), onderzocht of er uitzaaiingen van kankercellen in de lymfeklieren zijn. Echter kan het ook zijn dat dit onderzocht wordt tijdens deze operatieve ingreep. Indien dit van toepassing is zal de folder over deze ingreep uitgereikt worden door de mammacareverpleegkundige.

Voor aandachtspunten na de operatie verwijzen wij u naar het kopje 'Aandachtspunten na een borstsparende operatie'.

Voorbereiding voor de opname

De chirurg heeft met u het behandelplan besproken. Als alle voorbereidende onderzoeken en eventuele behandelingen zijn afgerond verwijst uw chirurg u naar de afdeling opname. Hier krijgt u onder andere informatie over de vermoedelijke datum van de operatie. Ook zult u hier afspraken krijgen voor het spreekuur bij de anesthesioloog, de apotheek en een verpleegkundige. Dit omdat voor de operatie en de anesthesie enige voorbereiding noodzakelijk is. Dit wordt ook wel pré-operatieve voorbereiding genoemd.

Hier wordt bijvoorbeeld het volgende besproken:

- de verdoving;
- uw medicijn gebruik;
- wanneer u (indien van toepassing) moet stoppen met bloedverdunnende medicatie;
- vanaf welk tijdstip u niets meer mag eten, drinken of roken;
- uw persoonlijke situatie.

Naast de gesprekken op de afdeling opname hebt u voor de operatie ook een voorbereidend gesprek met de mammacareverpleegkundige. Zij zal u uitleg geven over onder andere de operatie en leefregels nadien.

De opname

De duur van de opname is (afhankelijk van uw situatie) 1 dag. Eén week vóór uw opname wordt de ingreep door de afdeling Opname telefonisch bevestigd. Dan hoort u op welke verpleegafdeling u wordt verwacht.

Hieronder enkele tips voor de opname:

Wat neemt u mee:

- Uw patiënten informatiemap
- Een geldig legitimatiebewijs: paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of vreemdelingendocument
- Een medicijnpaspoort of uw medicijnen in het bijbehorende doosje/verpakking
- Een naam en telefoonnummer van uw contactpersoon
- Gemakkelijk zittende kleding, toiletartikelen, nachtkleding, iets te lezen etc.
- Indien u contactlezen draagt: evt. een bril

Tips:

- Wij adviseren u om geen geld of kostbare bezittingen mee te nemen naar het ziekenhuis. Wij zijn niet aansprakelijk voor verlies of diefstal.
- In verband met de hygiëne geven wij u het advies vooraf thuis te douchen. Nagellak, make-up en sieraden moeten verwijderd zijn voor de operatie. Ook eventuele piercings moeten verwijderd zijn. Wilt u van te voren (thuis) uw evt. ring(en) afdoen? Soms gaat deze moeilijk af en kan hij indien nodig door een juwelier worden verwijderd.
- Uw mobiel mag u op de verpleegafdeling gebruiken. Ook kunt u gratis gebruik maken van het Wifi netwerk; "SKB-gasten".

U meldt zich op de afgesproken datum en tijd bij de verpleegafdeling (nadat u bent ingecheckt via MijnSKB of via één van de zuilen in de centrale hal). Daarna mag u zich melden bij de verpleegafdeling. In verband met de patiëntveiligheid vragen onze medewerkers regelmatig naar uw naam en geboortedatum.

In de opnamelounge wacht u totdat u aan de beurt bent voor de operatie. U gaat lopend naar de voorbereidingskamer (als dit niet mogelijk is, gaat u met bed naar de voorbereidingskamer.) Ter voorbereiding op de operatie krijgt u onder andere een operatiejasje aan, wordt uw bloeddruk gemeten en krijgt u medicatie. Daarnaast wordt rondom de operatie een checklist afgewerkt, waarbij men nagaat of alle gegevens juist zijn en of alle handelingen zijn uitgevoerd. Bijzonderheden worden met u doorgesproken.

Anesthesie

De operatie vindt onder volledige narcose plaats.

Een borstsparende operatie (lumpectomie)

Bij een borstsparende operatie worden de tumor en een ruime hoeveelheid omringend gezond weefsel verwijderd. Daarnaast wordt na een periode van ongeveer 4-6 weken na de operatie uw borst bestraald (radiotherapie). De duur van de bestralingen worden door de radiotherapeut bepaald.

De bestraling van de borst is er opgericht om de plaatselijke terugkeer van de ziekte te voorkomen. Het vanzelfsprekende voordeel van de borstsparende behandeling is dat de borst behouden blijft. De vorm en kleur van de borst kan door de intensieve behandeling wel enige verandering vertonen in vergelijking met de andere borst.

Voor deze operatie is het van belang dat u uw eigen stevige (sport)BH mee brengt, zonder beugel.

Hierboven ziet u een afbeelding van een borstsparende operatie plus bestraling (*Bron: Het Borstkankerboek*)

Mogelijke complicaties

Ook voor een borstoperatie gelden de normale risico's op complicaties van een operatie zoals trombose, longontsteking, nabloeding of wondinfectie. Een operatie voor borstkanker is lichamelijk gezien geen zware operatie. Vrouwen op hogere leeftijd kunnen de operatie daarom ook veilig doorstaan.

Na de operatie

Na de operatie ontwaakt u op de uitslaapkamer. Als u goed wakker bent, gaat u terug naar de verpleegafdeling. Na de operatie krijgt u volgens een vast schema pijnstillers. Het kan zijn dat u toch pijn blijft houden, geef dit dan aan bij de verpleegkundige. De verpleegkundige controleert uw bloeddruk, pols, de wond en het infuus. Als u niet misselijk bent en u zich verder goed voelt, mag u (na overleg met de verpleegkundige) weer eten en drinken. De eerste keer gaat u onder begeleiding uit bed.

Ontslag

De chirurg, verpleegkundig specialist en/of de mammacare-verpleegkundige komt afhankelijk van uw situatie de dag van of de dag na de operatie bij u langs om te kijken of u naar huis kan. Bij het ontslag krijgt u van de verpleegkundige de ontslagpapieren.

U krijgt een afspraak mee voor de poliklinische controle bij de chirurg (voor de uitslag van het weefselonderzoek). Ook zult u een telefonisch consult voor 4 weken na de operatie bij de mammacareverpleegkundige krijgen en een controle afspraak 3 maand na de operatie.

Tevens wordt er een recept voor pijnstillers uitgeschreven. Het recept wordt naar de apotheek gestuurd waar u de medicijnen na ontslag kunt afhalen.

Fysiotherapie

U krijgt een afspraak bij de fysiotherapie voor ongeveer 3 weken na de operatie. Tijdens deze afspraak zal er aandacht zijn voor het volgende:

- Bewegingsbeperking ten gevolge van de operatie en de impact hiervan in de dagelijkse activiteiten;
- Indien er sprake is van bewegingsbeperking het bespreken van oefeningen om zo snel mogelijk weer op het normale niveau te functioneren;
- Voorlichting rondom beweging bij of na borstkanker.

Indien u de afspraak bij de fysiotherapie niet nodig acht of deze afspraak niet wenselijk is kunt u deze afzeggen tijdens de belafspraken met de mammacareverpleegkundige.

Wist u dat lichamelijke activiteit

- het aantal bijwerkingen van de behandeling kan verminderen?
- kan helpen om na de behandeling weer sneller op krachten te komen?
- kan helpen om u minder vermoeid te voelen tijdens de behandeling?
- uw zelfvertrouwen kan vergroten en uw concentratie kan verbeteren?

Aandachtspunten na een borstsparende operatie

- U mag geleidelijk aan weer alles doen zolang dit geen toename van klachten geeft. Wissel de eerste dagen rust en activiteit steeds af, waarbij u geleidelijk aan steeds actiever wordt en minder hoeft te rusten.
- Een goede pijnbestrijding is belangrijk voor het genezingsproces. Daarom is het raadzaam dat u zo nodig de pijn met pijnstillers onderdrukt en dit langzaam afbouwt. U krijgt hierin advies van de verpleegkundige.
- Soms is de wond afgedekt met een pleister. Ongeveer 24 uur na de operatie haalt de verpleegkundige de pleister van de wond. Op de wond zitten hechtpleisters, dit zijn kleine bruine pleistertjes, deze mag u laten zitten tot de afspraak op de polikliniek of tot ze vanzelf loslaten.
- U mag na 48 uur weer douchen. U moet er voor zorgen dat er geen zeepresten achterblijven in de wond. De wond goed afdeppen na het douchen.
- U mag de eerste weken niet zwemmen of langdurig baden. Droog houden van de wond bevordert een goede wondgenezing.
- U mag uw eigen stevige (sport)beha zonder beugel dragen.
- De bedrijfsarts begeleidt de terugkeer naar uw werk afhankelijk van uw behandeling en herstel en natuurlijk in overleg met uw werkgever. Afspraken over uw werk zullen vaker soepeler verlopen als u de bedrijfsarts al vóór de ingreep informeert.

Oefening:

Voor de bestraling is het van belang dat u uw arm achter het hoofd kan leggen. In deze houding zult u namelijk bestraald worden. Mocht u merken dat dit moeizaam gaat kunt u (vanaf een week na de operatie) onderstaande oefening uitvoeren. Het is beter om iedere dag verschillende keren licht te oefenen dan in één keer lang en intensief.

Ga ongeveer 30 cm van de muur af staan en krabbel met uw hand langs de muur naar boven.

Wanneer contact opnemen?

Neemt u de eerste week na de operatie contact op met het ziekenhuis bij:

- Hevige pijnklachten die niet verdwijnen als u pijnstillers gebruikt;
- Infectie. Verschijnselen die hier bij horen zijn; gezwollen wond, rode en warme wond, een wond die open gaat of waar wondvocht uitkomt;
- Temperatuur hoger dan 38,5 graden.

Buiten kantoor tijden belt u het centrale nummer van het SKB (0543 54 44 44); toetst u de 4 in en vraagt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp.

Op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur is de mammacare-verpleegkundige bereikbaar op telefoonnummer 0543 54 45 08. Overigens kunt u haar ook benaderen voor andere vragen.

Hoe nu verder

Naar aanleiding van deze bevindingen kan een aanvullende behandeling worden geadviseerd. Deze kan bestaan uit chemotherapie, bestraling, anti-hormonale therapie of doelgerichte therapie. In alle gevallen ontvangt u, indien van toepassing, nadere informatie.

Nazorg en begeleiding

Borstkanker is een ernstige ziekte en de gevolgen ervan zijn meestal niet gering. De behandeling en de vooruitzichten zijn tegenwoordig vaak goed, en toch..... Een ingrijpende operatie; vermoeidheid na bestraling, hormoon, chemo- of immunotherapie; weer aan het werk willen waarvoor echter de energie nog ontbreekt; emoties die je zomaar overvallen; weer een normaal leven willen leiden maar niet weten hoe. Misschien herkent u dit. Uw opname was kort en u zult zeker nog niet aan de emotionele verwerking van de behandeling zijn toegekomen. Op het moment dat u zich lichamelijk sterker voelt, kan het zijn dat u thuis een terugslag krijgt.

Gun uzelf die tijd, geef toe aan emoties en doe uzelf niet sterker voor dan u op het moment bent.

Na de behandeling kunnen klachten uw functioneren in het dagelijks leven beïnvloeden. Dit kunnen klachten van lichamelijke, psychische of sociale aard zijn of misschien een combinatie hiervan. Voorbeelden zijn vermoeidheid, wondpijn, gevoelloosheid of angst. Het is normaal dat daarmee uw dagelijks leven ontregeld wordt. Vooral het eerste jaar na de behandeling is voor veel borstkanker-patiënten een moeilijke periode. De mammacare-verpleegkundige kan u begeleiden om weer enige grip op uw leven te krijgen. Zij kan u hierin begeleiden door met u in gesprek te gaan en/of u eventueel door te verwijzen naar bijvoorbeeld lotgenoten of een revalidatieprogramma.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatiefolder nog vragen, dan kunt u terecht bij de mammacareverpleegkundige.

Op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur is de mammacare-verpleegkundige bereikbaar op telefoonnummer 0543 - 54 45 08.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl